



LIETUVOS BANKAS
EUROSISTEMA

Finansų rinkos dalyvių veikla

Kolektyvinio investavimo subjektų rinkos apžvalga

2022 m.

Kolektyvinio investavimo subjektų rinkos apžvalga
Serija „Finansų rinkos dalyvių veikla“
2022 m.

ISSN 2669-0608 (online)

Apžvalgą parengė Lietuvos banko
Finansinių paslaugų ir rinkų priežiūros departamento
Investicinių paslaugų ir bendrovių priežiūros skyrius

Pasiteirauti:
info@lb.lt

Nemokama informacijos linija +370 800 50 500

© Lietuvos bankas, 2023
Gedimino pr. 6, LT-01103 Vilnius
www.lb.lt

Leidžiama perspausdinti švietimo ir nekomerciniais tikslais, jei nurodomas šaltinis.

Turinys

SANTRAUKA.....	5
BENDRI KIS RINKOS DUOMENYS	6
KIS TAIKOMA KAINODARA.....	8
KIS DALYVIAI	10
KIS TURTAS.....	11
KIS INVESTICINĖS VEIKLOS REZULTATAI	12
KIS INVESTICIJŲ PORTFELIO STRUKTŪRA	14
UŽSIENIO KIS, KURIŲ VIENETAI VIEŠAI PLATINAMI LIETUVOJE	16
BENDRA IISKIS RINKOS INFORMACIJA.....	18

Ši apžvalga apima bendrą visų Lietuvoje veikiančių kolektyvinio investavimo subjektų veiklos 2022 m. analizę, visi lentelėse ir grafikuose pateikti duomenys yra 2022 m. gruodžio 31 d., jei nenurodyta kitaip.

Rengiant šią apžvalgą naudoti Lietuvos banko, valdymo įmonių, platintojų ir kiti duomenys.

Santrumpos

ECB	Europos Centrinis Bankas
IF	investicinis fondas
IFP	išvestinė finansinė priemonė
IISKIS	informuotiesiems investuotojams skirtas kolektyvinio investavimo subjektas
IISKISĮ	Lietuvos Respublikos informuotiesiems investuotojams skirtų kolektyvinio investavimo subjektų įstatymas
IKKB	investicinė kintamojo kapitalo bendrovė
KIS	kolektyvinio investavimo subjektas
KISĮ	Lietuvos Respublikos kolektyvinio investavimo subjektų įstatymas
NT	nekilnojamas turtas
SVP	skolos vertybiniai popieriai
UAB	uždaroji akcinė bendrovė
VĮ	valdymo įmonė
VP	vertybiniai popieriai
VVP	vyriausybės vertybiniai popieriai

SANTRAUKA

2022 m. buvo sudėtingi KIS investuotojams. Finansų rinkoms patiriant svyravimų dėl energetinės krizės, karo Ukrainoje ir ypač didelės infliacijos šalyje, dauguma KIS užfiksavo neigiamas grąžas: daugiausia sumažėjo skolos vertybinių popierių grupės KIS vieneto vertė (-13,98 %). Labai panašų rezultatą gavo mišraus investavimo grupės KIS (-13,95 %), o mažiausiai sumažėjo akcijų grupės KIS vieneto vertė (-3,96 %). Bendras visų KIS vienetų verčių svertinis sumažėjimas sudarė -9,01 proc.

KIS, veikiančių pagal KISĮ, rinka mažėjo: 2022 m. sumažėjo tiek KIS skaičius, tiek valdoms turtas. Įsteigti du nauji, o likviduoti trys KIS. KIS valdomas turtas sumažėjo 26,13 proc. (40,43 mln. Eur). Per šį laikotarpį KIS dalyvių skaičius sumažėjo 0,76 proc. (35 dalyviais). Sumažėjusį KIS turtą ir dalyvių skaičių nulėmė šie veiksniai: labai svyravusios finansų rinkos ir trijų KIS uždarymas.

Kitoks vaizdas matomas IISKIS rinkoje. Įsigaliojus IISKISĮ 2013 m., VĮ pradėjo savo turimų KIS fondų pertvarką į IISKIS fondus. Nuo 2015 m. didėja tiek IISKIS fondų skaičius, tiek jų valdomas turtas. 2022 m. įsteigti 26 fondai, bendras IISKIS valdomas turtas padidėjo 26,15 proc. ir sudarė 1 867 mln. Eur, o investuotojų skaičius – atitinkamai 36,02 proc. ir 3 482.

IISKIS fondai skirti tik informuotiesiems investuotojams, todėl šių fondų reglamentavimas nėra toks griežtas kaip KIS, veikiančių pagal KISĮ. IISKIS investuotojas gali būti tiek juridinis, tiek fizinis asmuo, kuris turi investuoti į fondą ne mažiau nei 125 tūkst. Eur ir (arba) gauti pripažinimą, kad investuotojas atitinka informuotųjų investuotojų kriterijus.

BENDRI KIS RINKOS DUOMENYS

2022 m. gruodžio 31 d. Lietuvoje 6 VĮ, prižiūrimos Lietuvos banko, buvo įsteigusios 16 KIS, kurie veikia pagal KISĮ (15 IF ir 1 IKKB)¹: 6 akcijų, 5 mišraus investavimo, 1 NT, 1 SVP, 1 privačiojo kapitalo KIS ir 2 investuojantys į kitus KIS. Iš šių fondų galima išskirti 1 sudėtinį KIS, kuris yra priskiriamas prie mišraus investavimo fondo. Šis sudėtinis fondas turėjo 2 SVP subfondus.

2022 m. likviduotas vienas UAB „Novus Asset Management“ valdomas sudėtinis specialusis investavimo į perleidžiamuosius vertybinius popierius investicinis fondas *Novus Strategic Fund* bei 2 jo subfondai (*Novus Balanced Portfolio*, *Novus Dynamic Portfolio*) ir UAB „LORDS LB ASSET MANAGEMENT“ valdomas uždaro tipo specialusis nekilnojamojo turto investicinis fondas LORDS LB BALTIC FUND III. Apžvelgiamu laikotarpiu įsteigti 2 nauji specialieji KIS: po vieną KIS įsteigė: UAB „Synergy finance“ (atvirojo tipo specialusis investicinis fondas, investuojantis į kitus KIS *Synergy Future Megatrends Fund*) ir UAB „INVL Asset Management“ (uždarojo tipo specialusis investicinis fondas, investuojantis į kitus KIS, *INVL alternatyvių investicijų fondas*).

Toliau apžvalgoje sudėtinių KIS subfondai vertinami kaip atskiri subjektai, todėl keičiasi bendras analizuojamų KIS skaičius (žr. 1 lentelę). Informacija apie Lietuvoje registruotus KIS ir įsteigtus naujus ar panaikintus KIS pateikiama Lietuvos banko interneto svetainėje². Iš viso Lietuvoje įsteigta 13 specialiųjų KIS ir 5 suderintieji KIS.

1 lentelė. KIS rinkos duomenys

KIS rūšis	KIS skaičius	Dalyvių skaičius	Turtas, mln. Eur	Vidutinė KIS vertė, mln. Eur
Akcijų	5	3166	35,46	5,91
Mišrusis	5	199	19,90	3,98
SVP	3	524	15,67	5,22
NT	1	30	29,48	29,48
Privačiojo kapitalo	1	13	2,34	2,34
Investuojantys į kitus KIS	2	649	11,42	5,71
Iš viso	18	4581	114,27	6,35

Šaltinis: Lietuvos bankas.

KIS portfelių vertės mažėjo. 2022 m. gruodžio 31 d. bendra IF investicijų portfelių vertė sudarė 114,27 mln. Eur, o IF dalyvių skaičius – 4,58 tūkst.

Vertinant 2022 m. rezultatus, matyti (žr. 1 pav.), kad IF turtas mažėjo, o dalyvių skaičius per analizuojamą laikotarpį paaugo. Nagrinėjamu laikotarpiu turtas sumažėjo 26,13 proc. (40,43 mln. Eur), o dalyvių skaičius – 0,76 proc. (35 dalyviais). Didžiausia įtaką KIS turto sumažėjimui turėjo UAB „LORDS LB ASSET MANAGEMENT“ likviduotas uždaro tipo specialusis nekilnojamojo turto investicinis fondas LORDS LB BALTIC FUND III (šis KIS 2021 m. pabaigoje valdė 34,5 mln. Eur.). Apžvelgiamu laikotarpiu nepadidėjo nė vienos VĮ KIS turtas. Daugiausia sumenko UAB „LORDS LB ASSET MANAGEMENT“ valdomo KIS turtas (51,39 %, arba 33,64 mln. Eur) ir UAB „Orion Asset Management“ (28,13 %, arba 0,7 mln. Eur).

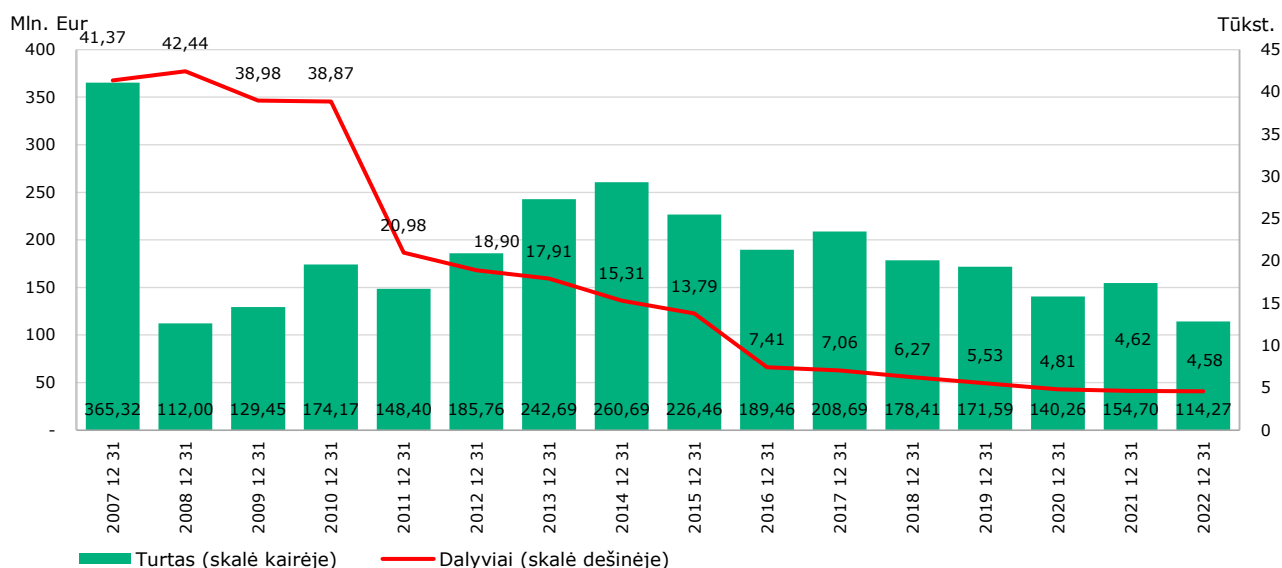
Kaip matyti iš 1 pav., IF dalyvių skaičius sumažėjo ir 2022 m. – 0,76 proc., arba 35 dalyviais. Daugiausia dalyvių prarado UAB „LORDS LB ASSET MANAGEMENT“ (65,87 %), UAB „Prudentis“ (9,38 %) ir UAB „INVL Asset Management“ (5,7 %). IF dalyvių skaičius padidėjo UAB „Synergy finance“ (76,76 %), UAB „Novus Asset

¹ Į šį skaičių neįtrauktos UAB „INVL Asset Management“ valdomos Specialioji uždarojo tipo privataus kapitalo investicinė bendrovė „INVL Technology“, Specialioji uždarojo tipo nekilnojamojo turto investicinė bendrovė „INVL Baltic Real Estate“ ir INVL Rusijos nevalstybinių įmonių subfondas.

² Fondų sąrašas ir su jais susijusios naujienos pateikiamos [Lietuvos banko interneto svetainėje](#).

Management“ (36,36 %) ir UAB „Orion Asset Management“ (1,89 %). UAB „Synergy finance“ dalyvių skaičiaus padidėjimas gali būti siejamas su naujo ir esamų IF pritrauktais dalyviais.

1 pav. KIS dalyvių skaičiaus ir turto kaita

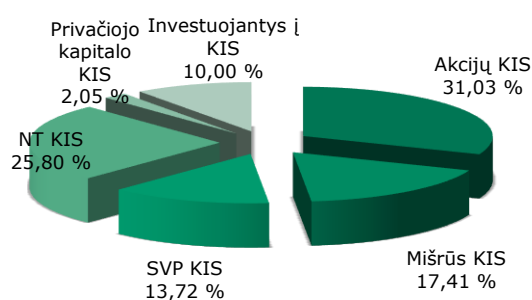


Šaltinis: Lietuvos bankas.

Vertinant KIS turto ir dalyvių pasiskirstymą pagal KIS rūšį, matyti (žr. 2 ir 3 pav.), kad didžiausia pagal valdomą turtą ir dalyvių skaičių buvo akcijų fondų grupė: valdomas turtas sudarė 31,03 proc. rinkos (35,46 mln. Eur), o dalyvių skaičius – 69,11 proc. rinkos (3 166 dalyviai). Nagrinėjamu laikotarpiu akcijų fondų turtas sumažėjo 18,89 proc., arba 8,26 mln. Eur, o dalyvių skaičius – 644 dalyviais).

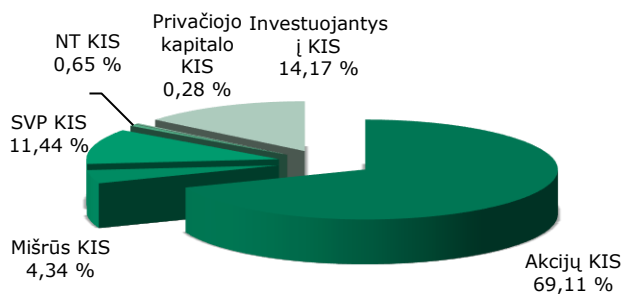
Antra pagal valdomo turto dydį fondų grupė – NT KIS. Šie fondai valdė 25,8 proc. viso KIS turto. Vertinant KIS dalyvių skaičių, matyti, kad NT KIS dalyvių skaičius yra vienas iš mažesnių, kadangi investicijoms į tokio tipo subjektus yra numatytos didelės minimalios sumos (nuo 50 tūkst. Eur). NT fonduose dalyvavo tik 0,65 proc. rinkos dalyvių, arba 30 investuotojų. Per metus į šiuos fondus investavo 82 dalyviais mažiau. Šiam mažėjimui didžiausią įtaką darė likviduotas UAB „LORDS LB ASSET MANAGEMENT“ NT KIS.

2 pav. KIS turto pasiskirstymas pagal KIS rūšį



Šaltinis: Lietuvos bankas.

3 pav. KIS dalyvių pasiskirstymas pagal KIS rūšį



Šaltinis: Lietuvos bankas.

Trečia pagal valdomo turto dydį – SVP KIS grupė. Šios grupės KIS valdė 13,72 proc. viso KIS turto ir turėjo 11,44 proc. visų KIS dalyvių (turtas sumenko 9,64 mln. Eur, o dalyvių skaičius – 33).

Nagrinėjant tarp smulkiųjų investuotojų populiariausias fondų grupes, nustatyta, kad vienam akcijų fondo dalyviui vidutiniškai teko po 11,2 tūkst. , SVP fondų dalyviui – 29,91 tūkst. Eur investicijų. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad dalyviais laikomi ir fiziniai, ir juridiniai asmenys.

KIS TAIKOMA KAINODARA

Analizuojant KIS taikomus mokesčius, galima išskirti keturias pagrindines KIS mokesčių grupes:

- 1) įsigijimo mokestis – taikomas perkant KIS vienetus;
- 2) išpirkimo mokestis – taikomas parduodant KIS vienetus;
- 3) einamasis mokestis – apibrėžiamas kaip metinių išlaidų dydis, kurį sudaro per praėjusius metus patirti KIS mokesčiai ir išlaidos, dengiamos iš fondą sudarančio turto. Apskaičiuojant einamąjį mokestį įtraukiamos visos mokamos sumos (jeigu jos dengiamos iš fondą sudarančio turto) – valdymo mokestis, mokestis depozitoriumui, turto saugotojams, finansų patarėjams, audito išlaidos, išlaidos teisinėms paslaugoms ir kt.;
- 4) sėkmės mokestis – atlyginimas VĮ, priklausantis nuo KIS rezultatų.

Nagrinėjant 2 lentelėje pateiktus 2023 m. vasario mėn. skelbtus duomenis, matyti, kad KIS taiko skirtingus mokesčius. Dauguma KIS taiko įsigijimo mokestį, tačiau tik keletas KIS prašo investuotojų susimokėti už investicinių vienetų pardavimą. Didžiausią įsigijimo mokestį taiko *Prudentis Global Value Fund* (iki 3 % investuotos sumos). Investicinių vienetų išpirkimo mokestį taiko *IKKB OMX Baltic Benchmark Fund* (1 %), *Nextury Technology Fund* (20 Eur), *Nextury Asia Technology Fund* (20 Eur) ir *Alpha Metals and Mining Fund* (1 %). Didžiausią faktinį einamąjį mokestį taikė *INVL Alternatyvių investicijų fondas* (iki 5,5 %), *Synergy Future Megatrends Fund* (4,68 %) ir *IKKB OMX Baltic Benchmark Fund* (3,61 %). Atkreiptinas dėmesys, kad *AB Tewox* ir *Lords LB Private Equity Fund I* nurodo tik einamojo mokesčio ribas, kurios siekia atitinkamai 5 ir 7 proc. Sėkmės mokestį taiko ne visi analizuojami fondai. KIS, kuriuose yra taikomas sėkmės mokestis, jis kinta nuo 0,94 iki 20 proc. Faktinis sėkmės mokestis paprastai apskaičiuojamas nuo pelningumo ribą viršijančio investicinio prieaugio per vienus metus.

2 lentelė. KIS taikoma kainodara (procentais)

KIS	Mokesčiai			
	įsigijimo mokestis	išpirkimo mokestis	einamasis mokestis	sėkmės mokestis
<i>Synergy Global Momentum Fund</i>	Iki 1,00	-	1,75	-
<i>IKKB OMX Baltic Benchmark Fund</i>	Iki 2,00	1,00	3,61	-
<i>AB Tewox</i>	Iki 2,00	-	Iki 5,00	20
<i>INVL Baltijos fondas</i>	Iki 2,00	-	2,69	-
<i>Prudentis Global Value Fund</i>	Iki 3,00	-	1,63	15,00
<i>INVL besivystančios Europos obligacijų subfondas</i>	-	-	1,05	-
<i>INVL besivystančių pasaulio rinkų obligacijų subfondas</i>	-	-	1,72	-
<i>Synergy Global Allocation Fund</i>	Iki 1,00	-	1,31	-
<i>Lords LB Private Equity Fund I</i>	Iki 1,00	-	Iki 7,00	20,00
<i>Synergy European Bond Fund</i>	Iki 1,00	-	1,21	-
<i>Synergy Global Equity Fund</i>	Iki 1,00	-	1,43	-
<i>Nextury Asia Technology Fund</i>	Iki 2,00	20 Eur	1,52	0,84
<i>Nextury Technology Fund</i>	Iki 2,00	20 Eur	1,19	3,97
<i>Synergy Future Megatrends Fund</i>	Iki 1,00	-	4,68	1,53
<i>Novus Opportunity Fund</i>	Iki 2,00	-	2,18	0,94
<i>INVL Alternatyvių investicijų fondas</i>	Iki 2,00	-	5,50	-
<i>Alpha Metals and Mining Fund</i>	Iki 2,00	Iki 1,00	2,34	2,79

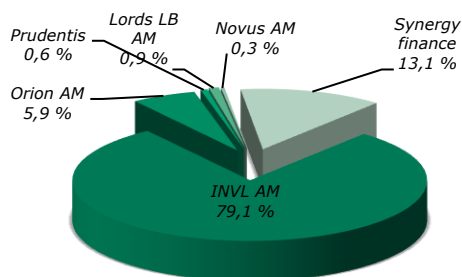
Šaltinis: Lietuvos bankas.

KIS DALYVIAI

Daugiausia investuotojų pritraukė UAB „INVL Asset Management“ valdomi fondai. Nagrinėjant 2022 m. gruodžio 31 d. duomenis, pasakytina, kad investuotojų, kurie investuoja į KIS, skaičius ir toliau mažėja. KIS dalyvių³ skaičius sumažėjo nuo 4 616 iki 4 581 (0,76 %). Pagrindinės sumažėjimo priežastys – likviduojamas sudėtinio UAB „INVL Asset Management“ IF subfondas ir likviduoti UAB „Novus Asset Management“ bei UAB „LORDS LB ASSET MANAGEMENT“ IF.

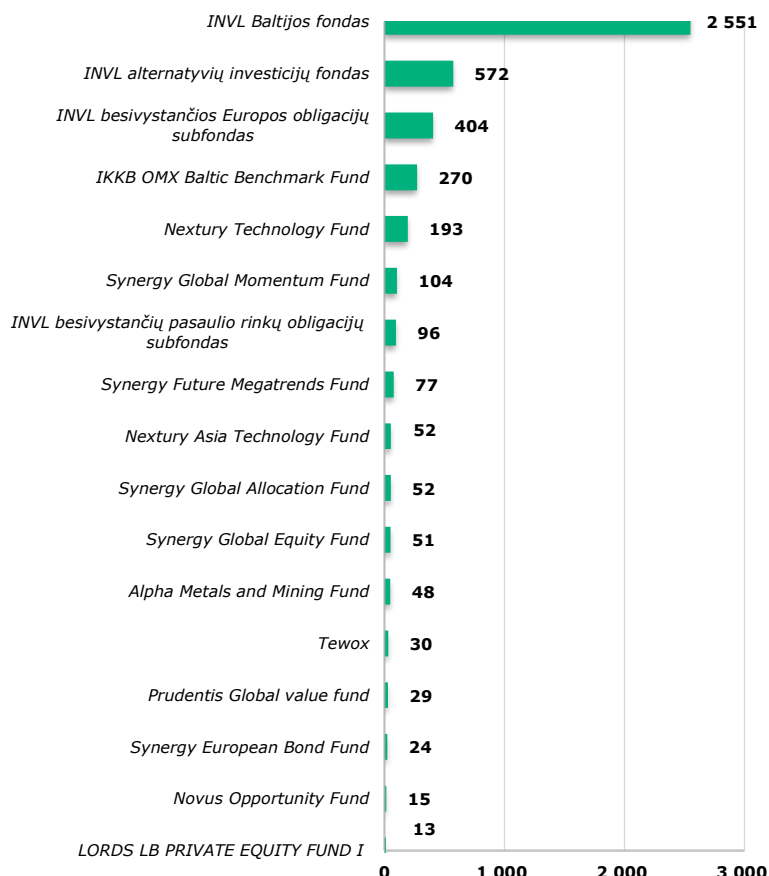
Daugiausia dalyvių buvo investavę į UAB „INVL Asset Management“ valdomus fondus – 3 623 asmenys, arba 79,09 proc. visų dalyvių (žr. 4 pav.), t. y. 5,7 proc. mažiau dalyvių nei 2021 m. pabaigoje. Antroje vietoje pagal dalyvių skaičių buvo UAB „Synergy finance“. Į šio valdytojo KIS investavo 601 dalyvis, arba 13,12 proc. rinkos, t. y. 76,76 proc. daugiau negu 2021 m. gruodžio 31 d. 2022 m. gruodžio 31 d. 270 dalyvių, arba 5,89 proc. rinkos, rinkosi investuoti į UAB „Orion Asset Management“ valdomą fondą – 1,89 proc. daugiau nei 2021 m. pabaigoje. Mažiausią dalį investuojančių į IF dalyvių turėjo UAB „Novus Asset Management“ – 2022 m. gruodžio pabaigoje tik 15 dalyvių, arba 0,33 proc. visos rinkos (per metus sumažėjo 85,29 %).

4 pav. KIS dalyvių pasiskirstymas pagal VĮ



Šaltinis: Lietuvos bankas.

5 pav. KIS dalyvių pasiskirstymas pagal IF



Šaltinis: Lietuvos bankas.

³ KIS dalyvių skaičius nustatomas sudėjus kiekvieno KIS dalyvių skaičių. Tas pats asmuo, investavęs į skirtingus KIS, pateikiant bendrą statistiką, yra laikomas kitu dalyviu.

KIS, kurių dalyviai gali būti ir smulkieji investuotojai, labai skiriasi pagal dalyvių skaičių. Pirmą vietą užima UAB „INVL Asset Management“ fondai (žr. 5 pav.). Didžiausias fondas pagal dalyvių skaičių buvo *INVL Baltijos fondas* – į jį investavo 2 551 dalyvis, t. y. 3,74 proc. mažiau nei 2021 m. pabaigoje. Toliau rikiavosi *INVL alternatyvių investicijų fondas* – 572 dalyviai ir *INVL besivystančios Europos obligacijų subfondas* – 404 dalyviai (sumažėjo 7,55 %). Net 11 iš 17 šioje apžvalgoje analizuojamų fondų dalyvių skaičius nesudarė 100, o daugiau kaip 1 000 dalyvių turėjo tik vienas KIS.

KIS TURTAS

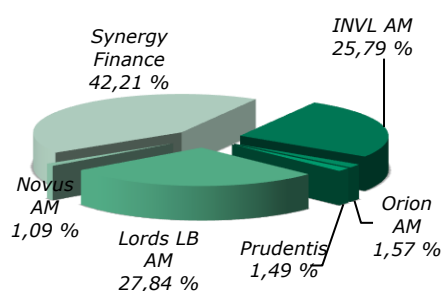
KIS valdomas turtas sumažėjo. 2022 m. gruodžio pabaigoje 6 VĮ valdė 114,3 mln. Eur KIS turto. Bendra Lietuvos KIS turto vertė sumažėjo 26,13 proc. (40,43 mln. Eur). Bendrą KIS turtą daugiausia mažino tai, kad 2022 m. buvo likviduoti 3 KIS, o 1 KIS nusprendė nevykdyti veiklos ir pradėjo likvidavimo procesą. Taip pat buvo daugiau išpirkta (57,14 mln. Eur), nei išplatinta (35,43 mln. Eur) KIS investicinių vienetų.

Didžioji dalis KIS turto – UAB „Synergy finance“ valdomuose fonduose. Kaip matyti iš 6 pav., daugiausia viso KIS turto tenka VĮ UAB „Synergy finance“. Jos fondai sudaro 42,21 proc. visos KIS rinkos, arba 48,23 mln. Eur. Vertinant metų pokytį, matyti, kad bendrovės valdomas turtas sumažėjo 1,88 proc., arba 0,92 mln. Eur. Antroji VĮ pagal valdomą KIS turtą yra UAB „LORDS LB ASSET MANAGEMENT“. Šios bendrovės valdomas KIS turtas sudaro 27,84 proc., arba 31,82 mln. Eur, – 51,39 proc. mažiau nei 2021 m. pabaigoje. Trečią vietą užima UAB „INVL Asset Management“, valdanti 25,79 proc., arba 29,48 mln. Eur, turto. Palyginti su 2021 m. pabaigos duomenimis, UAB „INVL Asset Management“ turtas sumažėjo 13,46 proc.

2022 m. gruodžio 31 d. didžiausia pagal turtą buvo investicinė bendrovė AB Tewox (žr. 7 pav.), valdanti 29,48 mln. Eur turtą (paaugo 31,41 %). Antras – *Synergy Global Momentum Fund*, jo valdomas turtas sudarė 16,08 mln. Eur. (paaugo 12,65 %). Trečias – *Synergy Global Equity Fund*, valdė 12,21 mln. Eur vertės turtą (padidėjo 14,68 %).

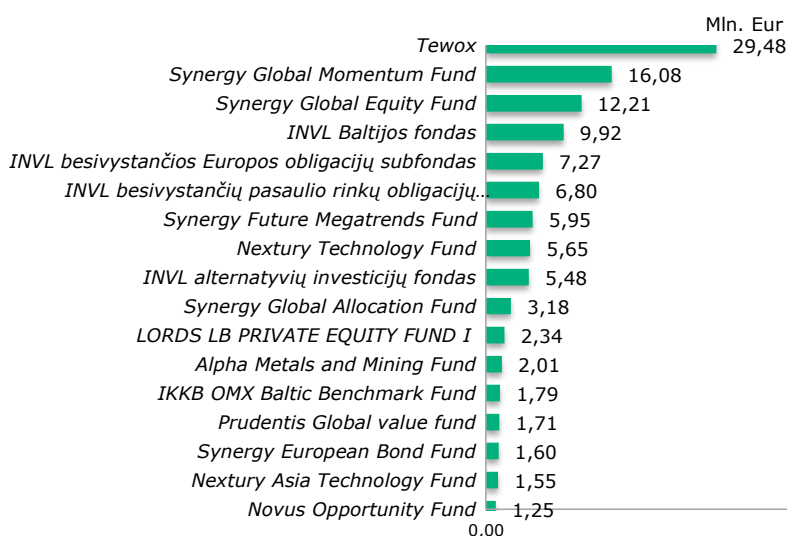
Atlikus KIS, veikusių 2022 m., turto ir dalyvių veiklos analizę, matyti, kad 5 KIS turtas padidėjo, o 12 – sumažėjo. Šiuo laikotarpiu veiklą pradėjo 2 KIS, 3 KIS buvo panaikinti, o 1 suderintojo KIS subfondas – likviduojamas.

6 pav. KIS turto pasiskirstymas pagal VĮ



Šaltinis: Lietuvos bankas.

7 pav. KIS turto pasiskirstymas pagal fondus



Šaltinis: Lietuvos bankas.

KIS INVESTICINĖS VEIKLOS REZULTATAI

Svyravimai finansų rinkose neaplenkė ir KIS investuotojų. Apžvelgiant 2022 m. KIS rinkos rezultatus, matyti (žr. 3 lentelę), kad daugumai KIS investuotojų jie nebuvo sėkmingi. Energetinė krizė, ypač didelė infliacija ir karas Ukrainoje darė įtaką finansų rinkose dideliems svyravimams, neužtikrintumo augimui bei investuotojų lūkesčių korekcijoms. Analizuojant metinius rezultatus, matyti, kad vidutinis svertinis visų KIS vienetų verčių pokytis buvo neigiamas (–9 %). Iš analizuojamų KIS rūšių daugiausia nukrito SVP KIS vieneto vertė – 14 proc. Labai panašiai sumenko ir mišraus investavimo KIS vieneto vertė (–13,9 %), o akcijų KIS vieneto vertė vidutiniškai – 4 proc.

Apžvelgiamu laikotarpiu mažėjo visų KIS tipų vidutinės vienetų vertės. Vertinant akcijų KIS vienetų verčių pokyčius, iš 4 lentelės matyti, kad augo tik dviejų akcijų KIS vienetų vertės (*Synergy Global Momentum Fund* ir *INVL Baltijos fondas* – atitinkamai 5,7 ir 0,05 %). Akcijų KIS grupėje labiausiai sumažėjo *Nextury Technology Fund* KIS vieneto vertė (–35,1 %). Nagrinėjant mišraus investavimo KIS vienetų vertės pokyčius, matyti, kad visų KIS vienetų vertė mažėjo: daugiausia sumažėjo *Nextury Asia Technology Fund* ir *Prudentis Global Value Fund* vienetų vertės – atitinkamai 20,4 ir 14,2 proc. Vertinant SVP KIS grupę, matyti, kad visų SVP KIS vienetų vertė taip pat sumenko. Daugiausia sumažėjo *Synergy European Bond Fund* KIS vieneto vertė –15 proc. Panašiai sumenko ir kitų SVP KIS vieneto vertės: *INVL besivystančios Europos obligacijų subfondo* – 13,8, o *INVL besivystančių pasaulio rinkų obligacijų subfondo* – 13,9 proc.

Būtina atkreipti dėmesį į tai, kad fondų vienetų vertės pokyčiai apskaičiuoti naudojant vertę, išreikštą eurais, todėl fondų, kurių valiuta yra kita nei euras, valiutos kursų pokyčiai šiuos rezultatus gali padidinti arba sumažinti.

3 lentelė. Svertiniai* KIS vienetų vertės pokyčiai (procentais)

KIS tipas	2020 m.	2021 m.	2022 m.
Akcijų KIS	▲ 0,1	▲ 32,7	▼ 4,0
Mišraus investavimo KIS	▲ 15,9	▲ 5,6	▼ 13,9
SVP KIS	▲ 3,2	▼ 1,3	▼ 14,0
Bendras svertinis visų KIS	▲ 3,2	▲ 18,5	▼ 9,0

Šaltinis: Lietuvos bankas.

* Svertiniams vidurkiams apskaičiuoti naudoti KIS turto duomenys.

4 lentelė. KIS vienetų vertės pokyčiai* (procentais)

KIS pavadinimas	2020 m.	2021 m.	2022 m.
Akcijų KIS			
<i>IKKB OMX Baltic Benchmark Fund</i>	▲ 7,1	▲ 36,5	▼ 14,6
<i>Synergy Global Momentum Fund</i>	▼ 5,4	▲ 35,3	▲ 5,7
<i>Nextury Technology Fund</i>	▲ 38,4	▲ 33,9	▼ 35,1
<i>INVL Baltijos fondas</i>	▼ 1,6	▲ 34,5	▲ 0,05
<i>Synergy Global Equity Fund</i>	–	–	▼ 13,0
<i>Alpha Metals and Mining Fund</i>	–	▲ 17,4	▼ 11,6
Mišraus investavimo KIS			
<i>Novus Opportunity Fund</i>	–	–	▼ 5,1
<i>Synergy Global Allocation Fund</i>	▼ 1,0	▲ 10,5	▼ 14,1
<i>Nextury Asia Technology Fund^d</i>	–	–	▼ 20,4
<i>Prudentis Global value fund</i>	▲ 21,2	▼ 4,0	▼ 14,2
SVP KIS			
<i>INVL besivystančios Europos obligacijų subfondas</i>	▲ 3,3	▼ 0,7	▼ 13,8

KIS pavadinimas	2020 m.	2021 m.	2022 m.
<i>INVL besivystančių pasaulio rinkų obligacijų subfondas</i>	▲ 2,8	▼0,9	▼13,9
<i>Synergy European Bond Fund</i>	▲ 2,4	▼2,4	▼15,0

Šaltinis: Lietuvos bankas.

*Lentelėje pateikiami ankstesnių laikotarpių duomenys apima tik šiuo metu veikiančius KIS.

KIS INVESTICIJŲ PORTFELIO STRUKTŪRA

Daugiausia KIS lėšų investuota į kitus KIS. 2022 m. gruodžio pabaigoje didžiausią KIS investicijų dalį (40,24 %) sudarė investicijos į kitus KIS (žr. 8 pav.), jų vertė laikotarpio pabaigoje buvo 45,99 mln. Eur. Investicijų į kitus KIS vertė portfeliuose padidėjo 2,29 mln. Eur. Didžiausia lėšų, investuotų į KIS, dalis buvo paskirstyta akcijų KIS (žr. 9 pav.), investicijos į juos sudarė 18,07 proc. viso KIS portfelio, arba 20,65 mln. Eur. Kita investicijų į KIS dalis teko SVP KIS (į juos investuota 12,89 %, arba 14,73 mln. Eur), ir alternatyviesiems KIS – 9,28 proc., arba 10,61 mln. Eur.

Antros pagal populiarumą investicijos į akcijas sudarė 39,32 proc., arba 44,92 mln. Eur. Akcijų vertė portfeliuose sumažėjo 24,49 mln. Eur.

Į įmonių SVP metų pabaigoje investuota 14,56 proc. viso turto, arba 16,63 mln. Eur. Įmonių SVP vertė portfeliuose sumažėjo 15,47 mln. Eur. Didžiausią šių investicijų dalį sudarė Europos Sąjungos šalių įmonių SVP.

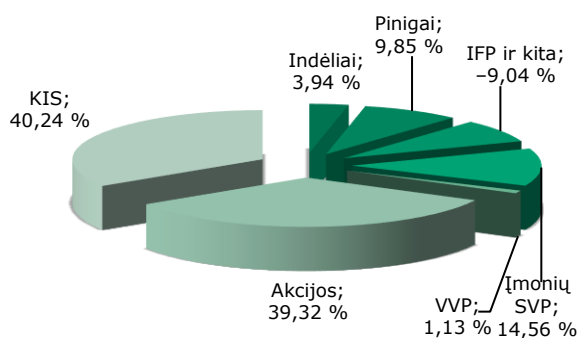
Pinigai sąskaitose sudarė 9,85 proc., arba 11,26 mln. Eur. Šie pinigai galimai yra laikomi KIS vienetams išpirkti (likvidumui palaikyti) ir galimoms investicijoms.

Į VVP investuota 1,13 proc., arba 1,29 mln. Eur, fondų turto. Per metus investicijų į VVP dalis sumažėjo 0,29 mln. Eur. Pagrindinė mažėjimo priežastis – maža investicinė grąža.

Indėliai, IFP ir kitos pozicijos (gautinos, mokėtinos sumos, tiesioginės investicijos į NT ir kt.) 2022 m. sudarė pakankamai reikšmingą KIS portfelių dalį: indėliai – 4,94 proc. viso KIS turto, o IFP ir kitos pozicijos KIS turtą sumažino 9,04 proc. Pažymėtina, kad kitos pozicijos mažina bendrą KIS portfelį, kadangi šiai kategorijai priskiriami ir mokesčiai depozitoriumams, išleistos obligacijos, mokėtinos sumos už įsigijimą ir kiti mokesčiai. 2022 m. AB Tewox išleido obligacijų emisiją, kuri sudarė daugiau nei 10 mln. Eur.

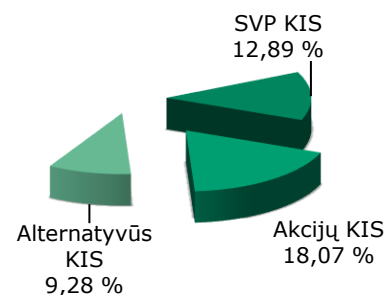
IF investicijas į kitus KIS priskyrus prie atitinkamų tiesioginių investicijų (akcijų KIS – prie investicijų į akcijas, SVP KIS – prie investicijų į įmonių SVP, kitus KIS – prie IFP ir kitų pozicijų), galima apibendrinti bendrą investicijų pasiskirstymą (žr. 10 pav.). Didžiausią KIS investicijų dalį, t. y. 57,39 proc., arba 65,59 mln. Eur, sudarė investicijos į akcijas ir akcijų KIS; investicijos į SVP ir SVP KIS – 27,44 proc., arba 31,36 mln. Eur. Mažiausia turto dalis teko investicijoms į IFP ir kitą KIS turtą – 0,25 proc., arba 0,28 mln. Eur.

8 pav. Visos KIS rinkos investicijų pasiskirstymas pagal turto klases



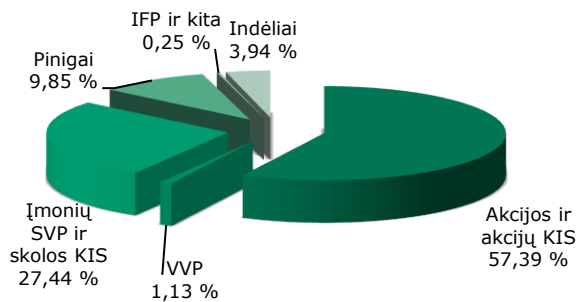
Šaltinis: Lietuvos bankas.

9 pav. Investicijų į KIS pasiskirstymas pagal rūšis



Šaltinis: Lietuvos bankas.

10 pav. Apibendrintas KIS investicijų pasiskirstymas

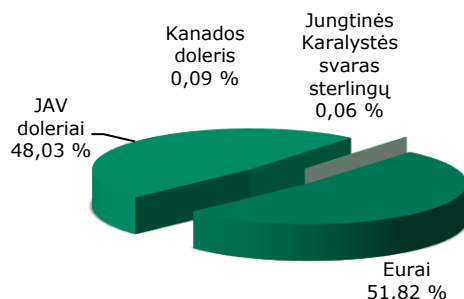


Šaltinis: Lietuvos bankas.

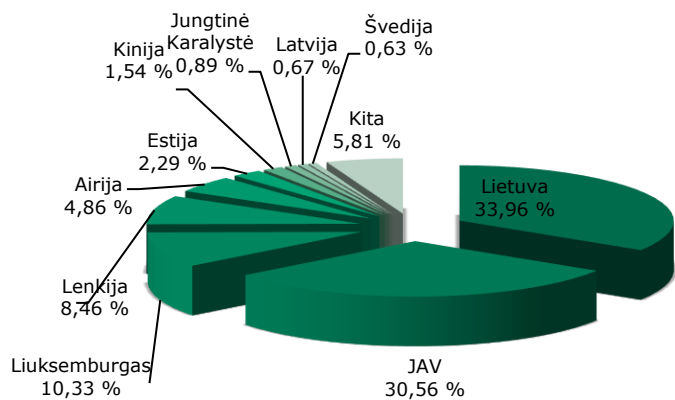
Populiariausia valiuta – eurai. Kaip matyti iš 11 pav., 2022 m. gruodžio 31 d. didžiausia dalis KIS turto (51,82 %, arba 59,21 mln. Eur) buvo investuota eurais. KIS investicijos JAV doleriais sudarė 48,03 proc. KIS turto, arba 54,88 mln. Eur. Kanados doleriai buvo tretieji pagal populiarumą – šia valiuta investuota 0,09 proc. KIS turto, arba 0,1 mln. Eur. Kita KIS lėšų dalis buvo investuota Jungtinės Karalystės svarais sterlingų (0,06 %) ir kitomis valiutomis (iki 0,01 %).

Sumažėjo į Lietuvos rinkas investuotas KIS turtas. Išanalizavus visų KIS investicijų pasiskirstymą pagal šalis (žr. 12 pav.), matyti, kad reikšmingai sumažėjo KIS turtas, investuotas Lietuvoje. 2022 m., palyginti su 2021 m., investicijos Lietuvoje sumenko 16,1 proc. punkto ir sudarė tik 33,94 proc., arba 38,81 mln. Eur. Šis sumažėjimas gali būti siejamas ir su AB Tewox išleista obligacijų emisija, kuri sumažino bendrą dalį turto, investuoto Lietuvoje. Toliau pagal investicijų dydį – JAV (30,56 %, arba 34,93 mln. Eur), Liuksemburgas (10,33 % arba 11,8 mln. Eur) ir Lenkija (8,46 %, arba 9,67 mln. Eur). Vertinant KIS investicijas Lietuvoje, pastebėtina, kad 60,01 proc. sudarė investicijos į akcijas, o 33,44 proc. – investicijos į SVP. JAV KIS daugiausia investuoja į šioje šalyje įsteigtus KIS ir įmonių akcijas, Lenkijoje – į akcijas, Liuksemburge – įmonių SVP ir kitus KIS. Be to, Lietuvoje registruoti KIS yra investavę Bermudoje, Australijoje, Dominikos Respublikoje ir kitose šalyse.

11 pav. KIS investicijų pasiskirstymas pagal valiutas



12 pav. Visų KIS investicijų pasiskirstymas pagal šalis



Šaltinis: Lietuvos bankas.

Šaltinis: Lietuvos bankas.

UŽSIENIO KIS, KURIŲ VIENETAI VIEŠAI PLATINAMI LIETUVOJE

Viešai platinamų užsienio KIS vienetų vertė 2022 m. sumažėjo. Lietuvoje buvo platinami 82 užsienyje registruotų KIS, turinčių 421 subfondą, vienetai. Lietuvoje išplatintų užsienio KIS vienetų vertė sudarė 315,09 mln. Eur (žr. 13 pav.). Per apžvelgiamą laikotarpį valdomo turto vertė sumažėjo 16,91 proc., arba 64,14 mln. Eur. Vertinant vieno didžiausių užsienio KIS platintojų, AB SEB banko, veiklą, matyti, kad 2022 m. gruodžio 31 d. AB SEB bankas išpirko investicinių vienetų už 81,18 mln., o išplatino už 139,28 mln. Eur. Kaip matyti iš 14 pav., bendra išplatintų užsienio KIS vienetų vertė buvo 67,64 mln. Eur didesnė už išpirktų užsienio KIS vienetų vertę. Valdomo turto mažėjimą labiausiai nulėmė Luminor Bank AB išplatintų vienetų pokytis. Palyginti su 2021 m., Luminor Bank AB užsienyje registruotų KIS vienetų turtas sumažėjo 56,13 mln. Eur. Lietuvoje registruotuose KIS užfiksuota daugiau išpirktų nei išplatintų KIS vienetų.

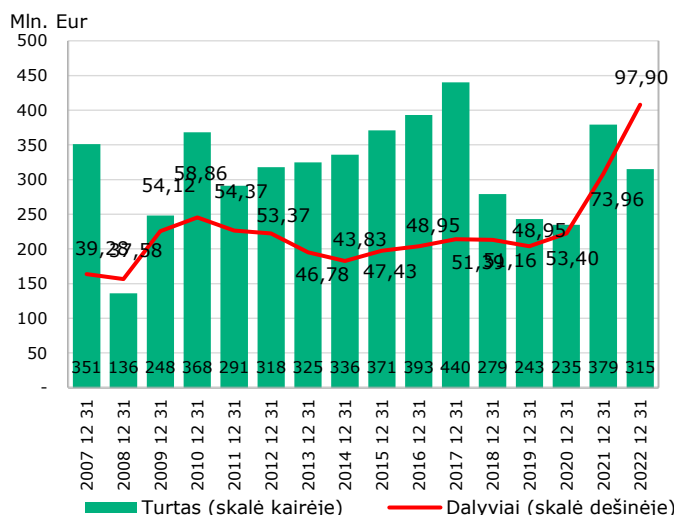
2022 m. gruodžio 31 d. duomenimis, užsienio KIS dalyvių buvo 97,90 tūkst. Per metus dalyvių skaičius padidėjo 32,36 proc. Palyginti su 2022 m. pabaiga, fondų vienetų buvo įsigiję 23,94 tūkst. dalyvių daugiau.

AB SEB banko ir „Swedbank“, AB, 2022 m. išplatintų užsienio KIS vienetų vertė buvo didžiausia.

Pagal išplatintų užsienio KIS vienetų vertę rinkoje dominavo dvi bendrovės (žr. 15 pav.). AB SEB banko išplatintų užsienio fondų vienetų vertė sudarė 174,27 mln. Eur, arba 55,31 proc., o „Swedbank“, AB, – 91,77 mln. Eur, arba 29,12 proc. Šioms dviem bendrovėms, turinčioms didelį platinimo tinklą, teko 84,43 proc. visų Lietuvoje išplatintų užsienio KIS vienetų vertės. Kitų platintojų užimama rinkos dalis pagal išplatintų užsienio KIS vienetų vertę svyravo nuo 6,13 proc. (Evernord UAB FMI) iki 8,98 proc. (Luminor Bank AB).

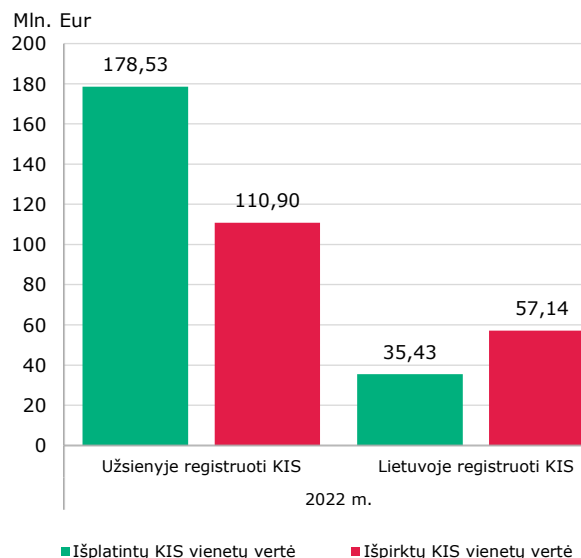
Didžiausias platintojas pagal dalyvių skaičių buvo „Swedbank“, AB (žr. 16 pav.). Užsienio fonduose, kurių vienetus jis platino, lėšas kaupė 49,51 tūkst. (50,57 %), AB SEB banko – 36,76 tūkst. (37,55 %), o Luminor Bank AB – 11,27 tūkst. (11,52 %) investuotojų. 2022 m. investuotojų skaičius bendrovėse keitėsi nevienodai. Daugiausia naujų dalyvių įgijo „Swedbank“, AB (14,78 tūkst.), o daugiausia dalyvių neteko Luminor Bank AB (0,5 tūkst. vnt.) platinami užsienio KIS.

13 pav. Užsienio KIS dalyvių skaičiaus ir turto kaita



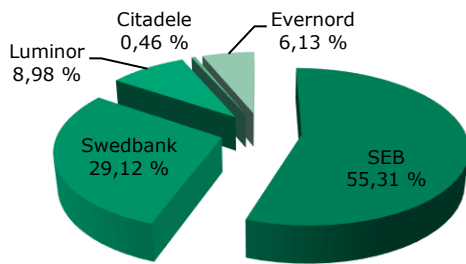
Šaltinis: Lietuvos bankas.

14 pav. KIS vienetų platinimas ir išpirkimas



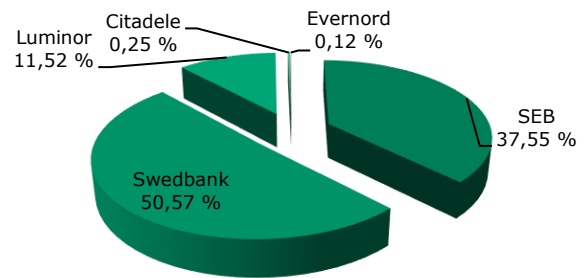
Šaltinis: Lietuvos bankas.

15 pav. Užsienio KIS turto pasiskirstymas pagal platintoją



Šaltinis: Lietuvos bankas.

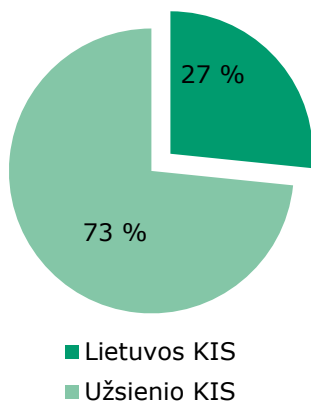
16 pav. Užsienio KIS dalyvių pasiskirstymas pagal platintoją



Šaltinis: Lietuvos bankas.

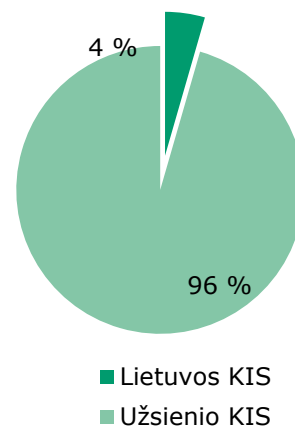
Užsienyje registruoti KIS populiariausi tarp Lietuvos investuotojų. Bendrovių pateiktais duomenimis, Lietuvoje viešai platinamų KIS⁴ turto vertė 2022 m. gruodžio 31 d. sudarė 429,37 mln. Eur, dalyvių skaičius – 102 482. Fondų valdomas turtas per metus sumažėjo 19,58 proc., o dalyvių skaičius padidėjo 30,42 proc. Lietuvoje registruotų KIS turto vertė buvo 200,82 mln. Eur mažesnė nei užsienio KIS vertė. Lietuvoje registruotų KIS turto vertė sudarė 26,61 proc. visos KIS rinkos turto vertės, o užsienyje registruotų KIS – 73,39 proc. Be to, Lietuvos KIS turėjo 93,32 tūkst. dalyvių mažiau, t. y. 4,47 proc. visos KIS dalyvių rinkos, o užsienio KIS teko 95,53 proc. visos KIS rinkos. Apžvelgus Lietuvoje registruotų KIS vienetų platinimo 2022 m. metinius rezultatus (valdomo turto dydį ir investuotojų skaičių), galima teigti, kad užsienio KIS tebėra gerokai populiarnesnis ir dažniau investuotojų pasirenkamas produktas. Į Lietuvoje registruotus ir į Lietuvoje platinamus užsienio KIS vienetus investuoja ir neprofesionalieji, ir profesionalieji investuotojai.

17 pav. KIS turto pasiskirstymas



Šaltinis: Lietuvos bankas.

18 pav. KIS dalyvių pasiskirstymas



Šaltinis: Lietuvos bankas.

⁴ Lietuvos KIS turtas ir užsienio KIS turto, išplatinto Lietuvoje, dalis.

BENDRA IISKIS RINKOS INFORMACIJA

2022 m. informuotiesiems investuotojams skirtų KIS skaičius padidėjo. 2022 m. gruodžio 31 d. Lietuvoje 32 VĮ, prižiūrimos Lietuvos banko, buvo įsteigusios 133 IISKIS, kurie veikia pagal Lietuvos IISKIS: 85 NT, 16 privačiojo kapitalo fondų, po 8 mišraus investavimo ir infrastruktūros, 6 akcijų, 5 rizikos, 4 paskolų fondus bei 1 SVP. Apžvelgiamu laikotarpiu IISKIS skaičius išaugo 17 vnt., arba 14,66 proc. Iš 19 pav. matyti, kad augimo tendencija tęsiasi nuo 2017 m.

Analizuojant IISKIS VĮ skaičių, iš 20 pav. matyti, kad per ataskaitinį laikotarpį VĮ skaičius sumažėjo vienetu. Daugiausia IISKIS VĮ skaičius padidėjo 2018 m. – 10 vnt., arba 67 proc.

Vertinant IISKIS turtą ir dalyvių skaičių⁵, matyti, kad tiek turtas, tiek dalyvių skaičius augo: 2022 m. gruodžio 31 d. IISKIS turtas sudarė 1 867 mln. Eur (26,15 % daugiau nei 2021 m. pabaigoje), o dalyvių buvo 3 482 (36,02 % daugiau nei prieš metus).

Sparčiai auganti rinka rodo, kad informuotiesiems investuotojams skirti fondai domina investuotojus, ieškančius galimybių padidinti savo turtą ir investicijų portfelį.

Pažymėtina, kad pagal KISĮ įsteigti profesionaliesiems investuotojams skirti investiciniai fondai tęsia veiklą pagal IISKISĮ, todėl dalis fondų buvo pertvarkyti ir tapo IISKIS.

Informuotaisiais investuotojais šiame įstatyme laikomi:

1) profesionalieji investuotojai;

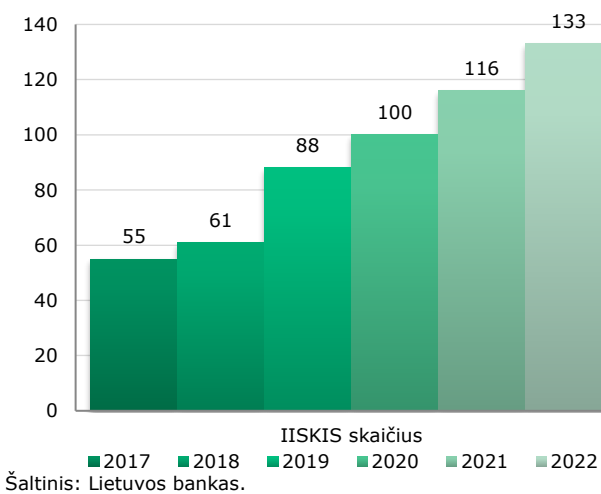
2) profesionaliųjų investuotojų statuso neturintys fiziniai asmenys, kurie yra informuotiesiems investuotojams skirto KIS VĮ ar investicinei bendrovei, kurios valdymas neperduotas VĮ, raštu patvirtinę savo kaip informuotųjų investuotojų statusą ir kurie atitinka bent vieną iš šių reikalavimų: į pagal šį įstatymą veikiančią IISKIS investuoja arba įsipareigoja investuoti ne mažiau kaip 125 tūkst. Eur ar ekvivalentišką sumą kita valiuta; pagal Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatymą veikianči finansų maklerio įmonė, kredito įstaiga, turinti teisę teikti investicines paslaugas, finansų patarėjo įmonė arba pagal KISĮ veikianči VĮ (arba analogiškas kitos valstybės narės subjektas) yra įvertinusi to asmens žinias bei patirtį investavimo srityje ir raštu patvirtina, kad toks asmuo gali tinkamai suvokti riziką, susijusią su investicijomis į pagal šį įstatymą veikiančią IISKIS;

3) profesionaliųjų investuotojų statuso neturintys fiziniai asmenys, kurie yra kolektyvinio investavimo subjekto, į kurį investuoja arba įsipareigoja investuoti, VĮ, investicinės bendrovės valdytojos ar paties KIS vadovai arba VĮ, investicinės bendrovės valdytojos ar paties KIS investicinius sprendimus priimančios darbuotojai (fiziniai asmenys) (tuo atveju, kai yra sudarytas kolegialus investicinius sprendimus dėl turto valdymo priimančias organas, – kiekvienas jį sudarantis asmuo);

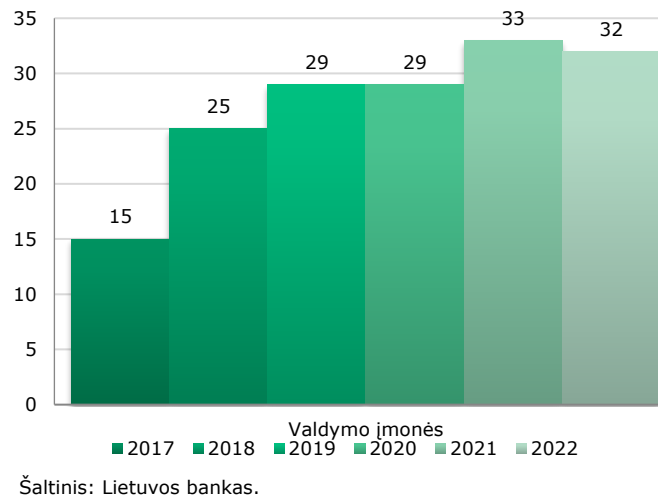
4) profesionaliųjų investuotojų statuso neturintys juridiniai asmenys, kurie VĮ ar investicinei bendrovei, kurios valdymas neperduotas VĮ, raštu yra patvirtinę savo kaip informuotųjų investuotojų statusą ir kurie į pagal šį įstatymą veikiančią IISKIS investuoja arba įsipareigoja investuoti ne mažiau kaip 125 tūkst. Eur ar ekvivalentišką sumą kita valiuta.

⁵ Pateikiami neaudituoti IISKIS turto ir dalyvių skaičiaus duomenys.

19 pav. IISKIS fondų skaičiaus pokytis



20 pav. VĮ skaičiaus pokytis



21 pav. IISKIS turto vertė ir dalyvių skaičius

